

כל איש והחנוכה שלו. כי מרד המקבים יכול לפמל דברים שונים לאנשים שונים

כאשר המוני ישראל הרליקו השי' בוע את נרות החנוכה, ידעו רק מעטים מהם מה הוא התוכן המדויק של מעשיהם. הוא נעשה, לרוב, באופן סתמי, לשם שמירה על מסורת נחמדה, הקשורה לאגדה הנחמדה על נס השמן במיקרשו.

אולם חגיגת החנוכה טומן בחובו משמעי עויות שונות וסותרות, וכל אחד יכול לבחור לעצמו את המשמעות הקרובה ללבו.

אפשר לראות במרד המקבים אבי טיפוס של כל מרד נגד שילטון אכזר ומרדא, סמל השאיפה הניצחית והאוי' ניבסרסלית של האדם לחרות. ואכן, ברוב הארצות בעולם מקובל להתייחס אל המקבים ברוח זו.

אפשר להעניק בפרד את ניצחון המ' עטים על הרבים, ניצחון של קומי' גיבורים חרורי אמונה על אימפריה גדולה ורודנית.

אפשר להעניק לחג משמעות לאר' מית' מילחמת השהיחור של היישוב היהודי בארץ מעול השילטון הזר היווני. (בעצם: הסורי, כי רק השליטים של סוריה היו יוונים.)

אפשר לראות בחג סמל לשאיפת האדם בכל אתר ואתר לחופשיהדת וחופשיהפולחן, אחת מזכויות היסוד האוניברסליות.

אפשר גם לראות בו סמל לשאיפה ההפוכה: איסור כל אמונה ופולחן שאינם נראים ליהודים הקנאים וה' אורתודוקסים ביותר.

איצטרידיון וגימנסיה. כל זה נכון, ובחירה נתונה.

אולם כל המשמעויות האלה מבו' ססות על קריעת הפרשה מן הרקע של התקופה.

המקבים היו בפועל כת של קנאים יהודיים, שמרדו לא רק בשילטון הזר והאליילי, אלא גם ניהלו מילחמת' אורחים אכזרית ביותר ביהודים שניסו לשלב את אמונתם ברוח הקידמה האנושית, שנשבה מיוון.

אילו היו המקבים חיים היום, הם היו מהרורה קיצונית של מאיר כהנא וגושי אמנים, בדומה לאיית אללה רוח' אללה חומייני באיראן. הם היו עוברים בארץ, הורסים של האיצטרידיונים (איצטרידיון ביוונית: סטאדיום, מסלול' מירוץ של 200 מטרים) והורגים את חברי כל קבוצות הכרוגל והכרוסל, מבי' ירושלים ועד מכבי חיפה. יש אירוניה רבה בעצם קריאתה של אגודת ספורט לאומית על שם המקבים (או "המכבים", כפי שנקראו בעת החדשה, מתוך מחשבה מוטעית, פרי השיכתוב הדתי, שהשם מורכב מראשי תהיבות של "מי מוכר באלים יהוה". הכינוי של יהודה המקבי נגזר מן המילה "מקבת", פטיש.)

המקבים בימינו היו משמידים את הגימנסיות (מקום לתירוגולי ספורט. מן המילה היוונית "גומנס" — עירום.) הם היו מוציאים להורג את מרבית הפילוסופים והמדענים, אנשי האוני' ברסיות, הטכניון ומכוניוויצמן, את חברי המפלגות החילוניות והדתיות המתנות. הם היו, כמובן, מחסלים כל זכר לרמוקרטיה — מושג שמקורו במחשבה היוונית. (הרמוס" — העם, "קראטיה" — שילטון.)

הג פגאני. החג עצמו עתיק הרבה יותר.

אין זה מיקרה כי חגיגת המולד הנוצרי והחנוכה היהודית חלים בעת ובעונה אחת, וכך גם חגים של תרבויות רבות אחרות, שכולם מוציאים את ביטויים בהדלקת מדורות, נרות ומקורות אור אחרים.

זהו חג פגאני עתיק כימי התרבות האנושית. הוא בא לחגוג את המועד (המשך בעמוד 6)

שניים נרצחו, שופטים וחוקרים רומו, עדים שיקרו, אבל — איש אינו אנש!

יוס'ההרג, כי על המחבלים לר' עת שלא ייצאו חיים מפיגועי. את אותו הנוסח השמיע יצחק שמיר עוד ביוס'ההרג עצמו.

צירוף הרברים תמוה. אין בו ראייה מישפטית, אך יש בו כדי להכניס גם את ארנס לתחום האחריות המיניס' טריאלית, אף שלא היה הממונה הישיר על ראש השב"כ.

הם אחראים!

דוח הזה לא שינה דבר לגבי אחריותם של נושאי התפקידים המדיניים הבכירים במדינה. הם נשארו אחראים.

יצחק שמיר, ראש הממשלה ר' הממונה על ראש השב"כ בשעת המע' שה, נושא באחריות מניסטרילאית ישירה על מעשי ראש השב"כ ופקודיו. מעבר לאחריות זו, הוא נושא בלי צורך מיבצעי, בהטלת עונש-מוות באחריות למתן תצהיר. כללית' שניתן היה לפרשה כהיתר להריגת "מחבלים" בלי צורך מיבצעי, כהטלת עונש-מוות מזה לקח חלק פעיל בסידור שפט את הרוצחים והמדיחים מעונש, באמצעות תגינה נשיאותית. חוץ מזה מנע את הקמתה של ועת'חקירה ממלכתית.

שימעון פרס נבס לתפקיד ראש הממשלה כמה חודשים אחרי ליליההרג. חלק גדול מן הפעולות הפושעניות של ראש השב"כ נעשו כשפרס כבר היה הממונה הישיר עליו. מכאן שגם הוא נושא באחריות

אילו נרצחו שני החוטפים האלה בדם קר בתוך האוטובוס, בלי סיבה סבירה — למשל, אחרי שהרימו ידיים ונכנעו — האם היה זה בהתאם להנחיה הכללית של ראש הממשלה ושר הביטחון?

מי שנתן הנחיה כזאת, שעליה מתנוסס (כריכרי השופט בנימין הלוי) הרגל השחור של אייהחוקיות, בוודאי היה צריך להסיק את המסקנות. ומישוה היה צריך לקבוע את כפידוש. חשובה הקביעה ברות, שכל אנשי השב"כ היו בטוחים שראש השב"כ פועל על פי הוראות הדרג המדיני. משמע: כל אנשי השב"כ המעורבים היו מוכנים להרוג ולשקר על פי הוראת "הדרג המדיני", והאמינו שהדרג המדיני מסוגל לתת הוראה כזאת.

יתכן שאילו היתה מטפלת בעניין ועדת'חקירה ממלכתית, ולא צוות של מישפטנים, היתה מסיקה מכך מסקנה. ואילו המישפטנים יכלו רק לברוק ראיות מישפטיות ולקבוע מימצאים מישפטיים.

לכן ברור מדוע התנגדו ראש הממשלה וממלא מקומו (בהרכב הנוכחי והקודם, אחת היא) למינוי ועדת'חקירה מישי' פטית. מבחינתם, הם צדקו בהחלט.

ער של "טכילון"

וה'סוף השתרכב לעניין גם שמו של משה ארנס.

ממלכתי עלום וסודי, בעל כוח עצום, הפועל למעשה מחוץ לחוק — מכיוון שכל ראש הממשלה בישראל עד כה התנגדו לחקיקת חוק להסדרת פעולת השב"כ.

אחריות עצומה זו — במה היא מתבטאת?

מה מסקנותיה הממשיות? אם אין בה שום מסקנה, וראש הממשלה, אשר דברים נוראים כאלה קורים בתחום האחריות שלו, יכול להמשיך ולתפקד כאילו לא קרה דבר — הרי אין זו אחריות כלל. זוהי הסקרנות.

אם רוצים שיקראו יוכל לעמוד כראש מנגנון אדיר'כוח זה, המסוגל להרוג בני אדם ולשקר לשופטים, וראש הממשלה (אשר מינה אותו, או אשר לא פיטר אותו) אינו אחראי — הרי זאת הפקרות שאין גרועה ממנה. פירוש של דבר: אין שום הגנה. האזרח מופקר לגמרי לשב"כ. השב"כ יכול לפעול כאוות נפשו. איש אינו אחראי.

זה נורא. מי שמסוגל להוציא מתחת לידיו מסקנה כזאת, משהו לקוי בתפיסה שלו.

הדגל השחור

אולם יש כאן כמה היבטים גם מעבר לאחריות המיניסטרילאית, חמורה ככל שתהיה.

ראש השב"כ לא פעל בחלל ריק. פקודת'הרצח שלו — שניתנה במקום שבו נכחו גם שרי הביטחון משה ארנס

תגובה הקולעת ביותר היתה תגובתו הראשונה של האלוף (מיל') מאיר זורע, ראש ועדת'החקירה הראשונה אשר רומתה בפרשת השב"כ. בה אמר זורע: "זה מסריח!" וזוהי האמת כולה על רגל אחת.

קול דמי אחיך

דוח של הצוות המישפטי קובע את אשר ידענו זה מכבר: שראש השב"כ אברהם שלום, ארס שי החזיק בידו עוצמה חשאית אדירה, שהכל שיבחוהו כ"איש-מקצוע מער' לה" וכאדיאליסט אמיתי, היה רוצח שקרן ורמאי.

טוב לדעת. אי אפשר להעמיד לדין את הרוצח שקרן רמאי מפני שהוא זכה בחנינה מידי נשיא המדינה, על פי דרישת הממשלה אשר בראשה עמד — נא לזכור: — שימעון פרס.

מסכיבו היו עוד כמה רוצחים ו/או שקרנים ו/או רמאים, שקיבלו את השראתם ממנו, ושגם הם קיבלו חנינה מידי הנשיא כ"ל, ולכן אי אפשר להעמידם לדין.

מכיוון שעכשיו "טוהר" גם הדרג המדיני, אין להעמיד אף אחד לדין. מכאן: ניתן לרצוח במדינת ישראל אסירים, ואיש אינו חייב לתת את הדין.

ניתן להדיח עדים, לרמות חוקרים ושופטים, לשקר ול' הונות ואיש אינו חייב לתת את הדין.

משמע: הכל בסדר. הפרשה שהס' עירה את הארץ במשך שנתיים וחצי תסתים בלאיכולם.

על כך אמר המשורר התנ"כי: "קול דמי אחיך צועקים אליי מן האדמה. ועתה ארוך אתה מן האדמה אשר פצתה את פיה לקחת את דמי אחיך מידך". לקץ לא היה מזל, בימיו לא היו ועדות'חקירה, ולא חנינות נשיאותיות.

הבקרות

מיניסטרילאית

אם נכונים כל הממצאים העובדתיים ברוח זה — המי יודע כמה על הפרשה — הרי אינו יכול להיות סוף-פיסקוס. במיקרה הטוב ביותר, הוא מטפל בתחום המישפטי הצר של העניין.

מבחינה מישפטית צרה, כך קבעו המישפטן והמישפטניות של מישרר' המישפטנים, אין הוכחות פליליות נגד יצחק שמיר ומשה ארנס. ומבחינה מישפטית, מי שאין נגדו ראיות מישפטיות, מוחזק כח'מפשע.

יפה. אבל אין זה סוף-פיסקוס, כי מעבר להיבט המישפטי הפלילי, יש גם היבט פוליטי וציבורי.

יש אחריות מיניסטרילאית. ראש הממשלה אחראי מבי חנינה מיניסטרילאית לכל מע' שיו של ראש השב"כ, הכפוף לו.

אחריות מיניסטרילאית פירושה: אם מי שכפוף לך סרה, אתה מסיק את המסקנות ומתפטר. ואם אתה טוען שלא היה לך מושג ממה שנעשה עליידי פקודיך בשמך, אתה חייב בבעתיים להתפטר.

במיקרה המסויים הזה, האחריות המיניסטרילאית חמורה פי כמה, כי בין ראש הממשלה וראש השב"כ אין חוצץ דבר. זהו מגע ישיר, בלעדי, בארבע עיניים, וכנראה גם בלי רישום. משמע: החברה הרמוקרטיה הפקי' דה כידי ראש הממשלה את האחריות הציבורית הנשירה למעשיו של מנגנון

המנצחים: שמיר ופרס, מטוהרים

המיניסטרילאית על הדחת העדים ומסירת עדויות'שקר. חוץ מזה סירב במשך זמן רב לחקור את העניין, ואחרי שלא היה עוד מנוס מחקירה — פעל להענקת חנינה נשיאותית לפושעים ולמניעת הקמתה של ועדת'חקירה ממלכתית.

במדינת תקינה, זה מספיק כדי להכריח אדם להתפטר. נשיא המדינה אינו נושא בשום אחריות מיניסטרילאית, ולכן אין לבוא אליו בטענות פורמאליות.

אך בדיעבד, מוטב גם לו להרצה שנית אם אכן היה זה נאה לנשיא של מדינה דמוקרטית טיית להעניק חנינה כוללת לחבריה של פושעים, שהבתימו את השב"כ ואת המדינה.

תפקידו של ארנס בכל הפרשה מזור. כמו רונלד רגן, הוא אדם ששום רכב אינו דבק בו לעולם. לרגן קראו "נשיא-טכילון" על שם החומר המונע מן המזון להידבק למחבת. ארנס הוא שרי-טכילון.

ארנס היה במקום, כאשר היתה ההסתערות ונלכדו שני החוטפים הח' יים. הוא היה האיש הבכיר במקום. אך שום רכב לא דבק בו.

עכשיו מסתבר כי ראש השב"כ, אברהם שלום, טען תחילה באוזני שמיר כי ארנס אישר את ההריגה, אך אחרי כך התנצל לפני ארנס. בהמשך לא חזר על טענה זו, ועל כן אין צוות המישפטנים מאמין לו גם בעניין זה. אולם ארנס הכריז, למחרת חיים.

והרמטכ"ל משה לוי — לא נולדה בחלל ריק. ראש הממשלה יצחק שמיר לא הכחיש מעולם כי היתה קיימת הנחיה כללית, שאין להשאיר בחיים מי שמבצעים פיגועים.

הנחיה "כללית" זו היתה בלתי-חוקית בעליל, והיא מהי' וזה פשע על פי חוקי ישראל. נראה כי ניתנה בשיחה מנוכחבר 1983 — זמן קצר אחר ששמיר נכנס לתפקיד ראש הממשלה — המוזכרת ברו"ח.

שמיר הכחיש רק שניתנה פקודה מפורשת להרוג את החוטפים-האסירים במיקרה זה, או שהנחיה כללה גם הריגת אסירים ושביים אחרי שנלכדו חיים.